

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 477
din 11.03.2008**

Dosar nr.: 622/2007

Petiția nr.: 12230 din data 15.10.2007

Petent: B I , S A , F J , P O

Reclamat: Ministerul Justiției

Obiect: diferențe de salarizare între grefieri arhivari și grefieri registratori, pe de-o parte și alte categorii de personal auxiliar, pe de altă parte (grefieri dactilografi încadrați ca grefieri)

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

1.1.1. B I , S A , F J , P O cu domiciliul procedural la Curtea de Apel Târgu Mureș,

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

1.2.1 Ministerul Justiției, cu sediul în București, str. Apollodor, nr.17, sector 5

II. Obiectul sesizării

2.1. Existența unei diferențe de tratament în materie de salarizare între grefierii arhivari și registratori, și alte categorii de personal auxiliar

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1 Sesizare cu privire la o posibilă discriminare salarială la care sunt supuse petentele, și care acuză Legea 17/2006 pentru modificarea și completarea Legii 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al Instațelor judecătorești și a Parchetelor de pe lângă acestea, la punctul 50 se aduce o modificare art. 91 în sensul că a fost introdus un nou text respectiv alin.3 care prevede că „...la intrarea în vigoare a prezentei legi, registratorii și informaticienii în funcție vor fi încadrați ca grefieri registratori respectiv grefieri informaticieni prin transformarea corespunzătoare a

posturilor urmând să fie salarizați corespunzător legii speciale de salarizare”.

3.2 Legea specială de salarizare adoptată respectiv Ordonanța nr.8/2007 a prevăzut salarizarea grefierilor însă coeficienții de modificare prevăzuti în anexa A sunt aceeași ca în vechea lege de salarizare respectiv Legea 50/1996. Deși Legea nr.17/2006 a prevăzut, alături de modificarea statutului personalului auxiliar prin care s-a recunoscut statutul de grefieri cu atribuții specifice, și modificarea statutului grefierilor dactilografi în sensul că acest statut este asemănător celui prevăzut pentru grefieri, totuși în Regulamentul de ordine interioară nu se prevăd atribuțiile grefierilor, care au ca atribuții specifice de dactilografiere.

3.3 Din punctul de vedere al petentelor în raport cu categoria specială a grefierilor dactilografi care au fost transformați în grefieri s-a creat o vădită discriminare pentru că în ceea ce privește art.91 alin.2 din Legea 567/2004 s-a realizat salarizarea corespunzătoare prin Ordonanța 8/2007.

IV. Procedura de citare

4.1. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4.2. Prin adresa cu nr.19656, din 20.12.2007 a fost citată petenta. Prin adresa nr. 19652 din 20.12.2007 a fost citat Ministerul Justiției, prin reprezentant. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 15.01.2008.

4.3. Prin citații, Consiliul a solicitat părților să își prezinte punctul de vedere precum și orice mijloace de probe referitor la obiectul petiției, respectiv al susținerilor.

V. Susținerile părților

Susținerile petentului

5.1.1 Petentele ne sesizează cu privire la o posibilă discriminare salarială la care sunt supuse și care acuză Legea 17/2006 pentru modificarea și completarea Legii 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al Instațelor judecătorești și a Parchetelor de pe lângă acestea arătând că la punctul 50 se aduce o modificare art. 91 în sensul că a fost introdus un nou text respectiv alin.3 care prevede că „la intrarea în vigoare a prezentei legi, registratorii și informaticienii în funcție vor fi încadrați ca grefieri registratori respectiv grefieri informaticieni prin transformarea corespunzătoare a posturilor urmând să fie salarizați corespunzător legii speciale de salarizare”.

5.1.2 Legea specială de salarizare adoptată respectiv Ordonanța nr.8/2007 a prevăzut salarizarea grefierilor însă coeficienții de modificare prevăzuti în anexa A sunt aceeași ca în vechea Lege de salarizare respectiv Legea 50/1996. Deși Legea nr.17/2006 a prevăzut alături de modificarea statutului personalului auxiliar prin care s-a recunoscut statutul de grefieri cu atribuții specifice, și modificarea statutului grefierilor dactilografi în sensul că acest statut este asemănător celui prevăzut pentru grefieri, totuși în

Regulamentul de ordine interioară nu se prevăd atribuțiile grefierilor care au ca atribuții specifice de dactilografare.

5.1.3 Din punctul de vedere al petentelor în raport cu categoria specială a grefierilor dactilografi care au transformați în grefieri s-a creat o vădită discriminare pentru că în ceea ce privește art.91 alin.2 din Legea 567/2004 s-a realizat salarizarea corespunzătoare prin Ordonanța 8/2007.

Sușinerile Ministerului Justiției

5.2.1 Reglementarea prin lege sau printr-un alt act normativ a unor drepturi în favoarea unor persoane excede cadrulul legal stabilit prin OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare, republicată, și nu intră în sfera competenței Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

5.2.2 Conform dispozițiilor art.91 alin.2 din Legea 567/2004 foma inițială a acesteia „ la intrarea în vigoare a prezentei legi grefierii dactilografi în funcție vor fi încadrați ca grefieri, prin transformarea corespunzătoare a posturilor cu menținerea salariilor de încadrare avute” ,prin același act normativ s-a modificat art.91 alin.2 din aceeași lege cu următorul cuprins „ grefieri dactilografi ale căror posturi au fost transformate în posturi de grefieri urmează să fie salarizați corespunzător legii speciale de salarizare”

5.2.3 Existența unor situații analoage sau comparabile trebuie analizată nu doar din prisma calității de personal auxiliar ci din punctul de vedere al reglementărilor privind organizarea judiciară cu incidență în ceea ce privește cerințele necesare pentru ocuparea unei anumite funcții, conținutul concret al atribuțiilor de serviciu și complexitatea acestora. Prin urmare funcția de grefier arhivar și cea de grefier registrator nefiind identice cu cele de grefier statistician, grefier informatician etc., sub aspectul naturii funcției complexității atribuțiilor răspunderii funcției, o salarizare diferită a acestor categorii de personal auxiliar nu este discriminatoriu.

5.2.4 Diferențierea de salarizare aplicată nu este însă arbitrară ci are la baza criterii obiective privind pregătirea profesională diferită, specializată, precum și atribuțiile de serviciu concrete ale diferitelor categorii de personal auxiliar. O complexitate mai redusă a sarcinilor de serviciu este de altfel și motivul pentru care legiuitorul nu recunoaște grefierilor arhivari și registratori beneficiul unui adaos salarial în situația în care aceștia au studii superioare.

5.2.5 Funcția de grefier arhivar și cea de grefier registrator nefiind identice cu cele de grefier, grefier statistician, grefier informatician etc, sub aspectul naturii funcției, complexității atribuțiilor, răspunderii funcției, o salarizare diferită a acestor categorii de personal auxiliar nu este discriminatoriu.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. **În fapt**, petenta sesizează cu privire la diferențe de salarizare între grefieri arhivari și grefieri registratori, pe de-o parte și alte categorii de personal auxiliar, pe de altă parte (grefieri dactilografi încadrați ca grefieri)

6.2. **În drept**, analizând faptele reținute în acest caz, **Colegiul Director** se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „**trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-si găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.3. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**. (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccherio and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheiriseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 oara.91)

6.4. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.5. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.6. Având în vedere aspectele de mai sus precum și petiția dată, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența art. 2 alin.1 al O.G. nr.137/2000, republicată.

6.7 Colegiul Director, analizând atât jurisprudența sa anterioară, cât și prevederile legale, constată că în situația în care se invocă o deosebire, excludere, restricție sau preferință ca rezultat al unei norme juridice, care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a unui drept recunoscut de lege, CNCD are competența soluționării cazului respectiv

6.8. În reținerea petiției deduse soluționării, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării nu analizează modul de stabilire sui generis prin lege a unor drepturi în favoarea unor categorii profesionale în mod diferit față de alte categorii ori nereglementarea de legiuitor a unor aspecte care țin de statutul profesional al unei categorii. Din acest punct de vedere, examinarea soluțiilor legislative alese de către legiuitor și conformitatea acestora cu principiul egalității statuat în Constituția României, revine Curții Constituționale.

6.9. Colegiul Director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, sub aspectul scopului sau efectului creat, care a dat naștere sau nu, unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere, deosebire, preferință, și care circumstanțiat la situația petentului/petentei/petentilor, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoge sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.10. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 trebuie constatată o deosebire, excludere, restricție sau preferință. Sub aspectul circumstanței concretizate într-un tratament diferit, care întrunește elementul constitutiv al art.2 alin.1, și care față de obiectul dedus soluționării trebuie să fie materializat, Colegiul director reține că este supus analizei efectul creat prin coeficienții de multiplicare diferiți pentru salarizarea grefieri arhivari față de grefierii registratori.

6.11. Potrivit definiției discriminării, tratamentul diferit trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit datorită unui criteriu.

6.12. Subsecvent reținerii unei împrejurări generice de tratament diferit, Colegiul Director se raportează la obiectul petiției pentru a analiza dacă ne situăm în câmpul unor categorii de persoane plasate în situații analoage sau comparabile. Curtea Europeană a Drepturilor Omului în analiza raportului de analogie sau comparabilitate a unor categorii profesionale a apreciat asemănările sau diferențele ce decurg din statutul profesiilor, condițiile de intrare în profesie, natura funcțiilor îndeplinite, modul de exercitare a funcțiilor respective, etc. (vezi cauza VAN DER MUSSELE v. BELGIUM, *Application no. 8919/80*, JUDGMENT, 23 November 1983, parag. 46) În același sens, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, în aprecierea raportului de analogie a unor categorii profesionale a analizat modalitatea de organizare, admitere în profesie, definitivare, mandat, corpul de drepturi și obligații, sfera diferită a activităților desfășurate, tangența cu diferitele ramuri de drept, etc. (vezi CNCD, Hotărârea nr. 334 din 08.10.2007, Hotărârea nr. 333 din 08.10. 2007, Hotărârea nr. 249 din 27.08.2007)

6.13 Colegiul Director, din analiza dispozițiilor legale ce reglementează activitatea categoriilor de personal indicate de petenți, constată că cele două categorii de grefieri indicate, respectiv grefieri arhivari și grefieri registratori, pe de-o parte și alte categorii de personal auxiliar, pe de altă parte (grefieri dactilografici încadrați ca grefieri), există deosebiri sub aspectul naturii funcției, complexității atribuțiilor, răspunderii funcției, o salarizare diferită a acestor categorii de personal auxiliar nu este discriminatoriu. (vezi infra 5.2.5)

6.14. Fata de aceste aspecte, Colegiul Director, din analiza dispozițiilor legale ce reglementează activitatea categoriilor de personal indicate de petenți, constată că salarizarea diferită a categoriilor de grefieri este generată de atribuțiile diferite a acestora.

6.15 În acest sens, Colegiul Director este de opinie că nu se poate reține întrunirea elementului de analogie sau de comparabilitate între categoriile de persoane care sunt invocate în obiectul petiției deduse soluționării.

6.16. Raportat la elementele constitutive ale discriminării prevăzute de art. 2 din O.G. nr.137/2000, din probele aflate la dosar incidente obiectului petiției, nu se poate reține un criteriu prevăzut de art.2 alin.1, respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit mobilul sau cauza determinantă în aplicarea tratamentului ipotetic diferit. Colegiul Director reține că, art.2 alin.1 nu conține o listă exhaustivă a criteriilor de discriminare deoarece, criteriile *expressis verbis* enumerate de lege sunt completate cu sintagma „sau orice alt criteriu” ceea ce, practic oferă posibilitatea reținerii oricărui alt criteriu nespecificat de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare. Raportat însă la

elementele particulare ale petiției deduse soluționării, Colegiul Director, din probele aflate la dosar este în imposibilitate de a reține un alt criteriu care a constituit mobilul tratamentului diferit aplicat. Sintagma „orice alt criteriu” trebuie interpretată în sensul existenței unui criteriu care este concretizat, materializat în fapt și care constituie mobilul principal al actului sau faptului discriminatoriu, care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit indus și criteriul interzis de lege.

6.17. Or, în petiția dedusă soluționării, Colegiul Director reține că reglementările legale incidente sunt circumscrise unor condiții care ating un grad de justificare obiectivă și rezonabilă, date de diferențierea de atribuții a categoriilor indicate. Colegiul Director se realizează statuarea Curții Constituționale prin care „Legiuitorul este în drept, în considerarea unor situații deosebite, să adopte, prin legi speciale, reglementări diferite pentru anumite categorii socio-profesionale. Tratamentul juridic diferit, instituit pentru anumite categorii socio-profesionale, nu reprezintă nici privilegii și nici discriminări, în sensul interzis de art. 16 alin. (1) din Constituție, ci se justifică, obiectiv și rezonabil, prin situația diferită în care se afla acele categorii de cetățeni”.

6.18. În acest sens, raportându-ne la petiția dedusă soluționării, Colegiul Director reține deciziile Curții Constituționale prin care s-a statuat că **principiul egalității nu se opune ca o lege să stabilească reguli diferite în raport cu persoane care se află în situații diferite.** (Decizia nr.256 din 17 iunie 1997, Decizia nr.154/2001, M.Of. nr.387/2001, CDH 2001, p.914–915) De asemenea, atât în doctrina, cât și în jurisprudența constituțională s-a statuat în mod constant că **principiul egalității în fața legii nu înseamnă uniformitate, ci presupune instituirea unui tratament egal în situații care nu sunt diferite.** De aceea, nu sunt excluse, ci, dimpotrivă, sunt admise soluții legislative diferite pentru situații diferite. (Decizia nr.113/2001, M.Of. nr.317/2001, CDH 2001, p.757; Decizia nr.139/2001, M.Of. nr.330/2001, CDH 2001, p.851) **Curtea Constituțională a reținut că instituirea unor reglementări juridice diferențiate în privința drepturilor și obligațiilor unor categorii de cetățeni care se află în situații diferite nu este contrară art.16 alin (1) din Constituție.** (Decizia nr.294/2001, M.Of.nr.21/2002)

6.29. Coroborând aceste aspecte cu faptele care fac obiectul petiției și definiția discriminării astfel cum este prevăzută în art.2 alin.1 din O.G. nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, în cauză nu se poate reține întrunirea cumulativă a elementelor privind un tratament de deosebire restricție, excludere, deosebire, preferință între persoane care se află în situații comparabile și care sunt tratate în mod diferit datorită unuia din criteriile prevăzute de lege și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. faptele prezentate nu constituie acte de discriminare conform Ordonanței de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;
2. clasarea dosarului;
3. se va răspunde petentilor în sensul celor hotărâte;
4. o copie a hotărârii se va transmite **Ministerului Justiției**, cu sediul în str. Apollodor, nr.17, Sector 5, București.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

COMȘA CORINA NICOLETA – Membru

ISTVAN HALLER – Membru

GERGELY DEZIDERIU – Membru

IONITĂ GHEORGHE – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA ROXANA PAULA - Membru

Data redactării 25.08.2008

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

